

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 26/06-47

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 30. apríla 2008 o návrhu skupiny 33 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpených JUDr. D. L., poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, o súlade § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 20 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

Konanie o návrhu skupiny 33 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 26. októbra 2006 doručený návrh skupiny 33 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpených JUDr. D. L., poslancom Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľ“), na začatie konania o súlade § 102c zákona č. 578/2004 Z. z.

o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pomôckach, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 578/2004 Z. z.“) s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 20 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Navrhovateľ odôvodňoval návrh na začatie konania o súlade tým, že Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon č. 527/2006 Z. z., ktorý okrem iného novelizoval zákon č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a s účinnosťou od 1. októbra 2006 do tohto zákona zákonodarca doplnil aj § 102c, ktorý ustanovil vyňatie z exekúcií, exekúcie týkajúce sa niektorých právnických osôb poskytujúcich zdravotnú starostlivosť.

V súčasnosti pôsobia na trhu poskytovania zdravotnej starostlivosti subjekty tak štátne, ktoré ešte neprešli transformáciou, ako aj subjekty zriadené samosprávou a osoby súkromného práva. Všetky tieto subjekty poskytujú zdravotnú starostlivosť na základe zákona, majú rovnaké postavenie a povinnosti s výnimkou jednej – poskytovatelia zriadení štátom alebo samosprávou boli podľa návrhu § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. chránení pred exekúciou (ďalej aj „zvýhodnení poskytovatelia“) a ostatní, v predmetnom ustanovení neuvedení poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, vyňatí neboli (ďalej aj „znevýhodnení poskytovatelia“). Navrhovateľ preto namietal, že takáto selektívna ochrana pred exekúciou je retroaktívna, porušuje princíp rovnosti a je diskriminačná.

Navrhovateľ požadoval vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil nesúlad napadnutých ustanovení s označenými článkami ústavy, a pozastaviť účinnosť namietaného § 102c zákona č. 578/2004 Z. z.

Napadnutý § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. zavedený novelou, a to zákonom č. 527/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, účinným od 1. októbra 2006, znie:

„Z exekúcií podľa osobitného predpisu⁸⁾ sa vylučuje do 31. decembra 2007

- a) majetok v správe štátnej organizácie, ktorá bola zriadená podľa osobitného predpisu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a nebola ku dňu účinnosti tohto zákona prevedená podľa osobitného predpisu,
- b) majetok neziskovej organizácie, ktorá vznikla premenou podľa osobitného predpisu zo štátnej organizácie uvedenej v písmene a),
- c) majetok obce v správe rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie zriadenej na poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- d) majetok samosprávneho kraja v správe rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie zriadenej na poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- e) finančné prostriedky na účtoch organizácií uvedených v písmenách a) až d) a finančné prostriedky, ktoré sú určené pre organizácie uvedené v písmenách a) až d) na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich so zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti.

Poznámka pod čiarou k odkazu 80 znie:

⁸⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil takto:

«Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“ alebo „parlament“ schválila zákon č. 527/2006 Z. z., ktorý o. i. novelizoval zákon č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a s účinnosťou od 1. októbra 2006 do tohto zákona doplnil aj § 102c ustanovujúci vyňatie z exekúcií, týkajúce sa niektorých právnických osôb, poskytujúcich zdravotnú starostlivosť.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zdravotná starostlivosť je „súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby

(ďalej len osoba), zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu.“

Podľa § 4 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov zdravotnú starostlivosť môže poskytovať

„a) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe

1. povolenia (§ 11) alebo povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti podľa osobitného predpisu 9a) alebo

2. živnostenského oprávnenia podľa osobitného predpisu, 9) alebo

b) fyzická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (§ 10)

c) fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe povolenia na prevádzkovanie prírodných liečebných kúpeľov alebo povolenia na prevádzkovanie kúpeľnej liečebne podľa osobitného predpisu. 9b)“

Zdravotnú starostlivosť teda môžu poskytovať nielen právnické osoby zriadené štátom, obcou alebo vyšším územným celkom, ale aj fyzické osoby a právnické osoby súkromného práva. Zákon č. 578/2004 Z. z. ustanovil lehotu, v rámci ktorej sa majú právnické osoby zriadené štátom na poskytovanie zdravotnej starostlivosti transformovať na akciové spoločnosti, ktorých vlastníkom má byť štát. Do dnešného dňa takýmto procesom transformácie prešli dve organizácie zriadené štátom. Okrem nich, ako navrhovateľ uvádza vyššie poskytujú zdravotnú starostlivosť aj fyzické osoby a právnické osoby súkromného práva.

Na určitom trhu, na trhu poskytovania zdravotnej starostlivosti teda pôsobia subjekty tak štátne, ktoré ešte neprešli transformáciou, ako aj subjekty zriadené samosprávou a osoby súkromného práva. Všetky tieto subjekty poskytujú zdravotnú starostlivosť na základe zákona, majú rovnaké postavenie a povinnosti s výnimkou jednej - poskytovatelia zriadení štátom alebo samosprávou sú podľa § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. chránení pred exekúciou (ďalej aj „zvýhodnení poskytovatelia“) a ostatní, v predmetnom ustanovení neuvedení, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti nie (ďalej aj „znevýhodnení poskytovatelia“).

Navrhovateľ namieta, že takáto selektívna ochrana pred exekúciou je retroaktívna, porušuje princíp rovnosti a je diskriminačná.»

Z tohto východiska navrhovateľ odôvodnil nesúlad s čl. 1 ods. 1 ústavy takto:

«Navrhovateľ nespochybňuje fakt, že ustanovením § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov nedošlo k neuznaniu pohľadávok vzniknutých pred 1. októbrom 2006 avšak tieto pohľadávky nie je možné vymáhať prostredníctvom exekúcie a teda ani žiadnym iným spôsobom, keďže súdny výkon rozhodnutia sa na tieto pohľadávky nevzťahuje.

Rovnako si navrhovateľ uvedomuje, že pohľadávky voči zvýhodneným poskytovateľom, ktorých sa vylúčenie z exekúcie dotýka, môžu byť v rozdielnom právnom „stave“ - môže ísť o pohľadávky ešte nesplatené, resp. pohľadávky, ktorých dátum plnenia ešte nenastal, ako aj pohľadávky splatené.

Tiež však môže ísť aj o pohľadávky, ktoré sú vykonateľné, teda judikované súdom ako aj judikované pohľadávky, v ktorých prípade bol podaný návrh na exekúciu podľa práva platného do 1. októbra 2006. Veritelia z týchto pohľadávok mali pred 1. októbrom 2006 v zmysle platného práva právo na podanie návrhu na začatie exekučného konania.

A práve vo vzťahu k posledne uvedenej skupine pohľadávok - teda pohľadávok judikovaných a pohľadávok, v ktorých prípade bol podaný návrh na exekúciu, namietajú navrhovatelia neprípustnú, pravú retroaktivitu ustanovenia § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Ide totiž o pohľadávky, pri ktorých už vzniklo právo - právo na ich vymáhanie podľa predpisov o exekúcii. Toto právo vzniklo pred 1. októbrom 2006 a bolo odňaté po 1. októbri 2006.

Navrhovateľ teda tvrdí, že vo vzťahu k určitým pohľadávkam je právna úprava § 102c predmetného zákona spôsobilá zásadným spôsobom zasiahnuť do práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spôsobom narušujúcim legitímne očakávanie a prinášajúcim právnu neistotu.

Predmetné ustanovenie je totiž spôsobilé obmedziť už nadobudnuté práva, ak ide o pohľadávky, ktoré boli judikované alebo na ktoré už bol podaný návrh na vykonanie exekúcie pred 1. októbrom 2006.

Právna úprava navyše neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia, ktoré by

mohli tento zásah zmierniť, resp. z neho takéto pohľadávky vylúčiť.

Ide o obmedzenie nadobudnutých práv ex tunc, čo je nezlučiteľné s princípom právnej istoty a zákazu spätného pôsobenia zákona, a preto v rozpore s čl. 1 ods. 1 ústavy.».

Nesúlad s čl. 12 ods. 2 a s čl. 20 ods. 1 ústavy navrhovateľ odôvodnil takto:

« Ustanovenie § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov zavádza nerovnosť v ochrane vlastníckeho práva vo vzťahu k poskytovateľom zdravotnej starostlivosti iným, než sú uvedení v § 102c predmetného zákona, ako aj vo vzťahu k veriteľom poskytovateľov zdravotnej starostlivosti tam uvedených.

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti sú z hľadiska ochrany ich majetku po 1. októbri 2006 rozdelení na dve skupiny. Zvýhodnení poskytovatelia požívajú širšiu ochranu svojho majetku, pretože tento je vyňatý z exekúcie - bez ohľadu na to, či ide o majetok používaný na poskytovanie zdravotnej starostlivosti alebo nie. Ostatní, znevýhodnení poskytovatelia, v zásade súkromné obchodné spoločnosti, takúto ochranu majetku nepožívajú a ich majetok môže byť exekúciou postihnutý.

Takéto rozdelenie poskytovateľov do dvoch skupín pokiaľ ide o vyňatie majetku z exekúcie, nemá žiadne opodstanenie a nie je zrejmý žiaden legitímny cieľ, ktorý by túto diferenciáciu odôvodňoval. Obe skupiny osôb pôsobia na rovnakom trhu, vykonávajú rovnaké činnosti, pôsobia v zásade v rámci rovnakých ekonomických podmienok. Obe skupiny môžu byť potenciálne ohrozené zlou finančnou situáciou z rovnakých dôvodov a postihnutie majetku oboch z nich by malo rovnaký dopad na ich ďalšiu činnosť a na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Ustanovenie § 102c predmetného zákona neodôvodnene zvýhodnilo pri ochrane majetku tých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorých zriaďovateľom je štát či samospráva. Navrhovatelia zastávajú názor, že osoba vlastníka nemôže byť sama o sebe dôvodom na väčšiu mieru ochrany majetku jednej skupiny a na jej zvýhodnenie pred inou skupinou. Navrhovatelia nevidia ústavne relevantný rozdiel medzi majetkom „štátnych“ či „samosprávnych“ poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a „neštátnych“ poskytovateľov tej istej zdravotnej starostlivosti.

Nie je ani možné hovoriť o ochrane osobitného druhu majetku, nakoľko tak poskytovatelia zvýhodnení predmetným zákonom, ako aj poskytovatelia týmto zákonom

znevýhodnení, používajú pri svojej činnosti v zásade rovnaký druh majetku. Rovnako nie je možné hovoriť ani o ochrane majetku, slúžiaceho osobitnému účelu, nakoľko vyňatie z exekúcie (i) sa vzťahuje na všetok majetok zvýhodnených poskytovateľov, a (ii) tak znevýhodnení, ako aj znevýhodnení poskytovatelia poskytujú v zásade ten istý druh služieb a vykonávajú ten istý druh činnosti.

Absencia akýchkoľvek relevantných rozdielov v „skutkovom“ postavení oboch skupín poskytovateľov musí viesť k totožnosti ich právneho postavenia.

Inými slovami, pokiaľ medzi majetkom dotknutých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti neexistuje rozdiel, ktorý by mohol opodstatniť odlišné zaobchádzanie, disponuje tento majetok ex constitutione (čl. 20 ods. 1 druhá veta ústavy) nárokom na rovnaký stupeň ochrany, ktorý zákonodarca nemôže pre jednu skupinu zvýšiť a/alebo pre inú skupinu znížiť.

Obdobnú nerovnosť vidia navrhovatelia vo vzťahu k veriteľom poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Pohľadávky veriteľov (spojené s legitímnym očakávaním prírastku ich majetku ak dôjde k plneniu zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti) požívajú rozdielnu mieru zákonnej ochrany v závislosti na osobe veriteľa. Táto diferenciácia rovnako nie je ničím odôvodnená. Nie je zrejmé, prečo by ústavné právo na zákonnú ochranu majetku malo byť odlišné podľa toho, voči akému dlžníkovi má veriteľ svoju pohľadávku.

Ústava nehovorí o tom, že vlastnícke práva niektorých vlatníkov majú rovnakú zákonnú ochranu. Nehovorí ani to, že vlastnícke právo má rovnakú zákonnú ochranu vo vzťahu k určitým osobám. Ústava v čl. 46 ods. 1 hovorí, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnakú zákonnú ochranu.

Toto ustanovenie ústavy § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov porušuje. Je porušené tým, že zákonodarca ustanovil rozdielnu mieru právnej ochrany pre vlastníkov druhovo rovnakého majetku, pričom jediným kritériom diferenciácie je právna forma, resp. osoba vlastníka. Ak ide o štát či samosprávu, § 102c predmetného zákona poskytuje ochranu širšiu, ako je tomu pri iných vlastníkoch.

Takáto právna úprava je diskriminačná a je porušením čl. 12 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy.».

Nesúlad § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. s čl. 12 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy navrhovateľ odôvodnil takto:

«Národná rada, podľa názoru navrhovateľov diskriminačné a v rozpore s ústavou odňala § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov určitej skupine veriteľov právo na súdnu ochranu. Toto odňatie nieje žiadnym spôsobom odôvodnené - jediným „dôvodom“ je v dôvodovej správe uvedená „ochrana nemocníc pred exekúciou“. Podľa názoru navrhovateľov nejde legítimný prostriedok dosiahnutia uvedeného cieľa, pretože neprimeraným spôsobom zasahuje do ústavného práva iných osôb.

Ústavný súd Slovenskej republiky sám konštatoval v už spomínanom konaní PL. ÚS 21/00, že žiaden iný veriteľ už nie je obmedzený v prístupe k exekučnoprávnej ochrane len z dôvodu zlej finančnej situácie povinného (dlžníka) a súčasne z dôvodu, že pohľadávka vznikla z dôvodu obsiahnutého v osobitnom predpise (právna úprava zabezpečenia a poskytovania zdravotníckej starostlivosti).“. Takéto legislatívne úpravy nie sú v právnom štáte prípustné, aj keď by išlo len o prechodné úpravy na obdobie do konca roku 2007.

Pre úplnosť uvádzajú navrhovatelia ešte jeden názor Ústavného súdu z konania PL. ÚS 21/00: „Na týchto názoroch ústavného súdu nemení nič ani to, že pohľadávky uvedené v ustanovení § 235 Exekučného poriadku sa môžu nútené vykonať podľa VI. časti Občianskeho súdneho poriadku. V prvom rade treba povedať, že veritelia (oprávnení) takto strácajú právo na výber systému núteného výkonu, ktoré sa zaručuje všetkým oprávneným ustanovením §251 Občianskeho súdneho poriadku, tak ako sa to už uviedlo. Po ďalšie, výkon rozhodnutia nemôže byť v prípade týchto pohľadávok dostatočne efektívny oproti súdnej exekúcii podľa Exekučného poriadku, čo je všeobecne známy poznatok z vykonávania exekúcii podľa Exekučného poriadku.“

Novelou Občianskeho súdneho poriadku, ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2005 došlo k odstráneniu duálneho režimu výkonu rozhodnutia. Súdny výkon rozhodnutia je možné nariadiť len ak ide o tzv. pohľadávky súdu alebo ak ide o výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí. Vo všetkých ostatných prípadoch je možné vykonať vykonateľné rozhodnutie len prostredníctvom exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval v konaní PL. ÚS 21/00, že je neprípustné obmedzovať veriteľa vo výbere systému núteného výkonu rozhodnutia. Navrhovatelia sú nad rámec toho nútení konštatovať, že v súčasnosti ustanovenie § 102c

zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov úplne odníma možnosť núteného výkonu rozhodnutia, čo predstavuje de facto úplnú stratu možnosti vymôcť dlh ak dlžník neplní dobrovoľne.

Nejde už o obmedzenie vo výbere spôsobu núteného výkonu rozhodnutia a nejde ani o spor, či veriteľ má alebo nemá k dispozícii efektívny spôsob núteného výkonu. Veritelia zvýhodnených poskytovateľov nedisponujú žiadnym právnym prostriedkom, ktorým by mohli svoju judikovanú pohľadávku chrániť, resp. vymôcť a dostávajú sa doslova do pozície vydaného na milosť dlžníkovi.

Ak je v právnom predpise zakotvené odlišné zaobchádzanie s osobami, musí existovať legitímny dôvod pre takúto diferenciáciu.

Ako konštatoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky, možná zlá finančná situácia dlžníka nemôže byť dôvodom na odňatie súdnej ochrany jeho veriteľovi. Navrhovatelia navyše upozorňujú, že exekúcia bola vylúčená vo vzťahu k celému majetku zvýhodnených poskytovateľov, bez ohľadu na to, či ide o majetok, ktorý sa používa na poskytovanie zdravotnej starostlivosti alebo nie.

Vylúčenie majetku zvýhodnených poskytovateľov (uvedených v § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov) diskriminuje, znevýhodňuje ich veriteľov pri prístupe k súdnej ochrane bez legitímneho dôvodu, čo je v rozpore s čl. 12 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy.».

Na základe už uvedeného právneho stavu navrhovateľ odvolávajúc sa na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 21/00 z 15. novembra 2000 týkajúci sa vylúčenia pohľadávok zo zabezpečenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti z exekúcie podľa Exekučného poriadku, t. j. týkajúci sa identickej problematiky, požadoval, aby ústavný súd vo veci samej takto rozhodol:

„Ustanovenie § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s článkom 1 ods. 1, článkom 12 ods. 2 v spojení s čl. 20 ods. 1 a s článkom 12 ods. 2 v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky“, a súčasne žiadal, aby pozastavil účinnosť napadnutého ustanovenia do rozhodnutia vo veci samej.

Ústavný súd 5. decembra 2006 prijal návrh na ďalšie konanie a vzhľadom na to, že podľa jeho názoru boli splnené podmienky na pozastavenie účinnosti napadnutého ustanovenia, pozastavil jeho účinnosť. Rozhodnutie o pozastavení jeho účinnosti bolo uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 18/2007 Z. z. s účinnosťou od 12. januára 2007.

Po prijatí návrhu na ďalšie konanie ústavný súd vyzval Národnú radu Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) a vládu Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) ako vedľajšieho účastníka konania na vyjadrenie k návrhu.

Národná rada vo svojom stanovisku uviedla, že *„po formálnej stránke Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon súhlasom ustanovenej potrebnej väčšiny poslancov. Zákon bol podpísaný príslušnými činiteľmi, vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Národná rada Slovenskej republiky je presvedčená, že prijatý zákon je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a právnym poriadkom Slovenskej republiky. Je však na Ústavnom súde Slovenskej republiky, aby v súvislosti s podanými návrhmi posúdil ústavnosť napadnutých ustanovení.“*. Zároveň oznámila, že v predmetnom prípade netrvá na ústnom pojednávaní a k tomuto vyjadreniu pripojila návrh poslanca národnej rady na vydanie novely zákona č. 578/2004 Z. z. (tlač 27 z júla 2006), spoločnú správu k tomuto návrhu (tlač 27a) a záznam z rokovania 4. schôdze národnej rady zo 6. septembra 2006.

Vláda, zastúpená podpredsedom vlády a ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky zaslala ústavnému súdu toto stanovisko:

„V súlade s § 39 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z predkladá vláda Slovenskej republiky zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky nasledovnú dôvodovú správu:

Vláda Slovenskej republiky zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky uvádza, že keďže napadnuté ustanovenie § 102c sa doplnilo do citovaného zákona až v legislatívnom procese pred Národnou radou Slovenskej republiky bez jej pričinenia, nepovažuje za potrebné zaujímať zásadné stanovisko k predmetnému nesúladu.

Vláda Slovenskej republiky zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky súhlasí a prikláňa sa predovšetkým k odôvodneniu predmetného nesúladu uvedenému v bode IV. návrhu skupiny 33 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky z 26. októbra 2006.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd) o rovnakej veci už rozhodol nálezom (sp. zn. PL.ÚS 21/00, z 15. novembra 2000 uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 415/2000) , kedy konštatoval, že ochrana poskytovaná súdnymi exekútormi je súdnou ochranou, na ktorú sa ako na základné právo podľa druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky vzťahuje zákaz diskriminácie vyjadrený v čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 578/2004 Z. z.) svojím znením vylučuje nielen určitú skupinu pohľadávok, ale aj určitú skupinu oprávnených veriteľov z exekúcie podľa Exekučného poriadku. Účelom obmedzenia súdnej exekúcie, ktoré je za určitých podmienok možné, je zabezpečiť neexekvovateľnosť určitej časti majetku povinného tak, aby povinný mohol existovať napriek exekúcii... Ďalej právo pozná aj vymedzenie okruhu osôb, ktoré požívajú exekučnoprávnu imunitu so zreteľom na ich postavenie, pričom sem patria orgány verejnej moci a cudzie štáty, prípadne sú z exekúcie vyňaté také majetkové hodnoty, ktoré slúžia všeobecne prospešným účelom alebo predstavujú hodnoty uvedené v čl. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

V súlade s citovaným nálezhom ústavného súdu však v žiadnom právnom poriadku nie sú zo súdnej exekúcie vylúčené pohľadávky, ktoré sú už vykonateľné, t. j. boli právoplatne judikované spôsobom, ktorý predpisuje procesné právo. Z podstaty exekúcie súčasne vyplýva, že nemôže byť obmedzená vo vzťahu k veriteľom (oprávneným). Na to neexistuje žiadny relevantný dôvod, pretože veriteľ nemá byť kvôli čomu obmedzovaný. Veriteľ uplatňuje nárok na exekučnoprávnu ochranu a táto ochrana sa mu musí poskytnúť ako súčasť práva na súdnu ochranu za podmienok ustanovených zákonom. Tieto podmienky nesmú byť koncipované tak, aby znamenali pre veriteľa vylúčenie práva na súdnu ochranu kvôli právnej povahe nútene vymáhanej pohľadávky alebo kvôli právnenmu dôvodu jej

vzniku.

A rovnako, ako konštatuje ústavný súd v citovanom náleze, žiaden iný veriteľ, okrem veriteľa, ktorý má pohľadávku voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti uvedeným v § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. , už nie je obmedzený v prístupe k súdnej ochrane v podobe exekučnoprávnej ochrany len z dôvodu zlej finančnej situácie povinného (dlžníka) a súčasne z dôvodu, že pohľadávka vznikla z dôvodu obsiahnutého v osobitnom predpise (právna úprava poskytovania zdravotnej starostlivosti - zákon č. 578/2004 Z. z.)

Preto je opodstatnený záver o rozpore citovaného ustanovenia § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. najmä s čl. 12 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy.“.

Zároveň podpredseda vlády oznámil, že vláda na ústnom prerokovaní veci netrvá. Na ústnom pojednávaní však trval navrhovateľ.

II.

Ustanovenie § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. bolo prijaté ako právna norma s obmedzenou časovou pôsobnosťou na čas od 1. októbra 2006 do 31. decembra 2007 a po 31. decembri 2007 bez ohľadu na rozhodnutie ústavného súdu o pozastavení účinnosti § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. (bez vymedzenia jeho časových účinkov) je vylúčené jeho ďalšie uplatňovanie. Znamená to, že v čase rozhodovania ústavného súdu o návrhu navrhovateľa je § 102c zákona č. 578/2004 Z. z. práve vzhľadom na svoju obmedzenú časovú pôsobnosť v praxi neaplikovateľný, t. j. predmet konania pred ústavným súdom zanikol, a preto ústavný súd konanie o návrhu zastavil. Ide o osobitný spôsob skončenia konania vo veci samej, v dôsledku ktorého v súlade s § 38 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zaniká uznesenie č. k. PL.ÚS 26/06-21 z 5. decembra 2006, bod 2., t. j. uznesenie o pozastavení účinnosti § 102c zákona č. 578/2004 Z. z., ktoré bolo uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 18/2007 Z. z.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd uvádza, že v druhovo rovnakej veci ústavný súd už vyslovil svoj právny názor (t. j. právny názor na vylúčenie zdravotníckych zariadení z exekúcie) svojím nálezom sp. zn. PL. ÚS 21/00 z 15. novembra 2000, ktorý považuje za stabilnú súčasť svojej judikatúry.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2008